Приложение № 3 към т. 1, буква „в“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА”

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

За придобиване на основни компетентности в областта на природните науки, като задължителен елемент от общообразователната и профилираната подготовка, е необходимо да се подобрят условията за експериментална работа в българските училища с цел формиране у учениците на практически знания и умения.

За реализиране на ефективен образователен процес, в условията на целодневно обучение, значителен принос има възможността то да се осъществява в съвременна образователна среда. За целта чрез програмата се създават условия за атрактивно обзаведени помещения за дейности по интереси и за съвременни материали, книги и игри, стимулиращи личностното развитие на учениците.

Настоящата национална програма е продължение на реализираните от 2007 година национални програми с различни модули, насочени към обогатяване и оптимизиране на дейностите в системата на училищното образование. Тя е насочена главно към обновяване на специализираното оборудване на учебни кабинети, лаборатории и работилници в съответствие с развиващите се съвременни нови технологии, към провеждане на практическо обучение в реална работна среда, модернизиране на условията за лабораторна и експериментална работа по природни науки.

Модул „Библиотеките като образователна среда” е въведен за първи път през 2020 година и е разработен в изпълнение на Споразумение между Министерството на образованието и науката и Министерството на културата за сътрудничество за осъществяване на инициативи, програми и проекти между обществените библиотеки в страната и институциите в системата на училищното образование.

Фактът, че 727 училища са подали документи за кандидатстване в първото издание на модула, е показателен за необходимостта той да продължи да изпълнява целта си – създаване/обогатяване на библиотечния фонд на училищната библиотека, провеждане на инициативи в училищните библиотеки/„кът за четене”, провеждане на съвместни инициативи с обществени библиотеки, като всичко това води до създаване на интерес и любов към книгата, формиране на навици за четене и умения за учене през целия живот, формиране на отношение към културата като цяло.

Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ е ориентиран към възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП). Това е целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и е неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира място в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Осъществяването на модула ще доведе до подобряване качеството на знанията и уменията, свързани с обучението и възпитанието на децата и учениците за безопасност на движението по пътищата, както и до намаляване на броя и последствията от пътнотранспортните произшествия с участието на деца.

Срок за изпълнение на програмата:

- учебната 2021/2022 година (за модули А, Б, В, Г)
- до 15.12.2021 г. (за модул Д)

Общ бюджет на програмата – 3 600 000 лв. в т.ч. средствата за мониторинг.

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ – 1 400 000 лв., в т. ч. до 1000 лв. за дейности за информиране и публичност.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците” – 800 000 лв., в т.ч. 1000 лв. за дейности за информиране и публичност.

В) Модул „Културните институции като образователна среда “ – 500 000 лв., в т. ч. до 1500 лв. за дейности за информиране и публичност.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда” – 300 000 лв.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ 600 000 лв., от които:

- **за детски градини – 150 000 лв.**
- **за училища – 450 000 лв.**

По модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ бенефициентите следва да осигурят съфинансиране в размер на минимум 20% от стойността на проектното предложение. В случай на неизразходвани средства от някои от двете групи бенефициенти, средствата могат да се прехвърлят към останалите бенефициенти.

2. ЦЕЛИ

2.1. Обща цел

Осигуряване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и повишаване качеството на образователния процес.

Насърчаване на четенето за постигане на интелектуално, емоционално, социално, културно и личностно развитие на ученика.

Осигуряване на обучение по безопасност на движението по пътищата, чрез осигуряване на външни и вътрешни площадки (подвижни зони) в детските градини и училищата с цел намаляване на инциденти с деца и ученици по пътищата.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- Създаване на по-добри условия за експериментална работа по природни науки, както и обезпечаване на качествено обучение в профилираната подготовка.
- Създаване на условия за личностно развитие на учениците чрез занимания по интереси и творчески изяви.
- Осигуряване на възможности за използване на културните институции като образователна среда.
- Повишаване на грамотността, критичното и аналитично мислене.
- Създаване на интерес и любов към литературата и културните ценности.
- Подпомагане на учебния процес чрез търсене, извличане и анализиране на информация от различни източници.
- Осмисляне на свободното време на ученика, развиване на въображението и креативността.
- Повишаване на дигиталните умения и компетентности;
- Изграждане на трайни навици за четене и формиране на умения за учене през целия живот.
- Формиране на начални представи за пътната среда.
- Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
- Формиране на култура на поведение на пътя.
- Изграждане и развиване на защитни механизми спрямо опасностите от пътната среда.
- Развиване на сетивните възприятия (зрение, слух, възприятия за време и пространство) на учениците за безопасно поведение на пътя.

• Подпомагане на процеса за развитие на концентрацията на вниманието и паметта и на дисциплинирано и отговорно поведение на пътя.

• Формиране на знания и умения за безопасно придвижване, пресичане на пътен светофар и пешеходна пътека.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Подобрена образователна среда за обучение по природни науки в профилираната подготовка на учениците, в т. ч. оборудвани 30 кабинети по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.
- Предоставени условия за подкрепа на целодневната организация на учебния ден на учениците от начален и прогимназиален етап.
- Засилен интерес от страна на ученици, родители и училищни ръководства към целодневна организация на учебния ден.
- Използване на музеите и галериите за провеждане на учебни часове по общообразователни учебни предмети.
- Усвояване на учебно съдържание чрез посещения на театрални постановки и концерти.
- Създаден/обогатен училищен библиотечен фонд.
- Повишен читателски интерес.
- Създаден кът за четене – любимо място на ученика в училищната библиотека и/или на местата, позволяващи обособяването на такива пространства.
- Проведени инициативи в училищните библиотеки/„кът за четене”.
- Проведени съвместни инициативи между училища и обществени библиотеки в съответните обществени библиотеки, както и задължителни учебни часове, избираеми учебни часове и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка.
- Постигане на трайни резултати за намаляване на броя и последствията от пътнотранспортните произшествия (ПТП) с участията на деца, а именно:

- намаляване броя на загиналите деца и ученици при ПТП ;
- намаляване броя на тежко ранените деца и ученици при ПТП.

4. ОБХВАТ

Програмата се изпълнява на територията на Република България и обхваща училища и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) по чл. 49, ал. 2 от ЗПУО от системата на предучилищното и училищното образование според спецификите на отделните модули – от I до XII клас и детски градини.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

Държавни и общински профилирани гимназии или средни училища, в които през учебната 2021/2022 година ще се осъществява профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование, отговарящи на следните условия:

1. Притежават екип от учители с опит при прилагане на учебни програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование;

2. Реализират партньорства с висши училища и колежи при разработване на учебни програми за избираеми модули за профилирано образование по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

3. Не са финансирани през 2019 и 2020 година по модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ и не са финансирани през 2020 година по НП „Изграждане на училищна STEM среда“

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците”

Бенефициенти на средствата по модула са държавни и общински училища, центрове за специална образователна подкрепа от системата на предучилищното и училищното образование.

Бенефициенти по модула не могат да бъдат държавни и общински училища и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) по чл. 49, ал. 2 от ЗПУО, получили финансиране по модула за начален или прогимназиален етап през 2018, 2019 и 2020 година.

В) Модул „Културните институции като образователна среда “

Бенефициенти на средствата по модула са държавни и общински български училища, които през учебната 2021/2022 година провеждат обучение на ученици в начален

и прогимназиален етап на основното образование и първи гимназиален етап на средното образование, както и Националния музей на образованието – град Габрово.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

Държавни и общински училища в системата на училищното образование на територията на Република България, които не са получили финансиране по модула през учебната 2019/2020 година.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Бенефициенти на средствата по модула са държавните и общинските детски градини и училища, подали заявка по съответния ред**.**

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

6.1. Описание на дейностите

Осигурява се финансово обезпечаване на училищните проекти за:

• ремонтиране и обновяване на учебни кабинети/класни стаи, вкл. и елементи на реконструкция и изграждане;

• при наличие на кабинети/класни стаи - обзавеждане с демонстрационен плот за учителя, маси със защитно покритие за учениците, мивка до всяко работно място; камина (за кабинета/лабораторията по химия и опазване на околната среда), бяла дъска, мултимедиен проектор и/или интерактивен екран и други, съгласно спецификата на учебния предмет;

• при наличие на кабинети/класни стаи - оборудване с апарати, уреди, прибори, лабораторни набори с материали/химикали за провеждане на лабораторни упражнения и демонстрации, както и макети, табла, учебни видеофилми, софтуерни продукти, съобразени с изискванията и очакваните резултати от практическата дейност на учениците, съгласно учебните програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

Кабинетите и лабораториите могат да се използват и за общообразователна подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

Всички закупени по проекта активи се заприходяват, като материалните активи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по Националната програма.

6.2. Принцип на финансиране

Финансовите средства се предоставят на училищата и се използват за създаване на по-добри условия в училищата за провеждането на експериментална работа, в т.ч. и лабораторните упражнения в профилираната подготовка по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда. Средствата се разпределят за ремонтни дейности и за закупуване на уреди, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи за изпълнение на практически дейности по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда.

При неусвояване на предоставените средства до 31.12.2021 г. същите преминават като преходен остатък в следващата година, без да се променя целевият им характер и се разходват в срок до 30.03.2022 г.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

6.3. Допустимо финансиране

Максимална стойност на един проект е до 46 600 лв.

6.4. Етапи на финансиране:

Министерството на образованието и науката предоставя на училищата еднократно чрез финансиращия орган необходимите средства за изпълнение на класираните проектни предложения.

6.5. Оценяване на проектите

6.5.1. Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти в **срок от 60 дни след крайната дата за приемането** на проектните предложения.

6.5.2. Списъкът на кандидатстващите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на електронната страница на МОН.

6.6. Критерии за оценка

Оценяването се извършва по следните критерии:

• размер на съфинансиране – до 20 точки;

• брой на учениците спрямо най-големия брой ученици в училище с проект по този модул на националната програма за учебната година, в която се кандидатства – до 30 точки;

• брой на учениците, приети и обучавани в училището по училищен учебен план, в който учебните предмети биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда през последните три учебни години са изучавани извън задължителните учебни часове – до 20 точки;

• брой на учениците от втори гимназиален етап, които към датата на кандидатстване с проекта, изучават като профилиращ някой/някои от предметите биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда – до 30 точки.

6.7. Процедура

6.7.1. Изисквани документи

До 30 дни след публикуване на програмата на електронната страница на МОН училищата кандидати трябва да изпратят попълнен електронен формуляр за кандидатстване. Подаването на проектното предложение се осъществява от директора на училището.

Заедно с електронния формуляр се прилагат следните документи:

- Предварителен договор със стопанска/стопански организация/организации за ремонт и за доставка на уреди, апарати, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи.

- Техническо задание на планираното за закупуване оборудване, което съдържа описание на оборудването и техническите му възможности.

- Декларация за устойчивост, доказваща намерение поне един от учебните предмети физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование да бъде изучаван като профилиращ във втори гимназиален етап.

- Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището с този проект (заверен препис – извлечение от протокола с решението на педагогическия съвет, подпечатан с печата на училището).

- Заповед на директора на училището, с която е определен екипът, отговорен за дейностите по проекта.

6.7.2. Срок за подаване

В срок до **30 дни от датата на публикуване на програмата** на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата подават проект в МОН по електронен път.

6.7.3. Ред за разглеждане

В срок до **60 дни след крайната дата за подаването** на проектните предложения, комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти.

Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на интернет страницата на МОН.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците”

6.1.Описание на дейностите

- оборудване и обзавеждане на стая за дейности по интереси (маси, столове, шкафове, дивани, постелки за под и др.);
- осигуряване на консумативи и материали (водни бои, блок/скицник за рисуване, цветни моливи, пастели, гланцови блокчета, цветни хартии, хартия за принтер, ножици, лепило, пластилин, CD с произведения за деца: песни, приказки, стихотворения и др.) за работа в часовете за дейности по интереси;
- осигуряване на книги (образци на българското и световно литературно творчество за деца, енциклопедии и др.) за обезпечаване на работата на децата и учениците в часовете за дейности по интереси;
- осигуряване на игри – образователни, възпитателни, забавни игри, групови и индивидуални за работата на децата и учениците в часовете за дейности по интереси.

6.2. Процедури по кандидатстване и оценяване на проектите

Всяко училище/център може да кандидатства само с един проект по модула – за начален или за прогимназиален етап.

Условие за кандидатстване е осигуряването в училището/центъра на класна стая със стандартен размер, която да бъде оборудвана със средствата по модула и използвана само за занимания в групите за часовете за дейности по интереси и за организиран отдих.

6.3. Изисквани документи

1. Придружително писмо от директора на училището/центъра.

2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- цели;

- очаквани резултати и индикатори за изпълнение;

- участници – брой ученици, които ще бъдат обхванати в целодневната организация (клас, брой групи) и екип за изпълнение на проекта в училището/центъра;

- описание на помещението, в което ще се провеждат заниманията;

- седмично разписание на заниманията на всяка група, която ще провежда занимания по интереси или организиран отдих в помещението;

- годишно тематично разпределение на заниманията по интереси за всяка група;

- финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището/центъра по националната програма.

4. Декларация (по образец).

6.4. Срок на подаване

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет и декларацията за кандидатстване по модула от националната програма се изпращат на хартиен носител в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“. Проектните предложения се подават на хартиен носител в срок до тридесет календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

6.5. Ред за разглеждане, оценяване и финансиране на проектите

По проектните предложения се финансират дейности, свързани със закупуването на: обзавеждане, консумативи и материали, книги и игри. Максималната стойност на един проект е 10 000 лв., като в т. 9 – Бюджет, от формуляра за кандидатстване, са посочени максималните размери на средствата по всеки раздел.

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок от 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 10 точки, при непълна документация - 0 точки;

- съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;

- целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 20 точки;

- целесъобразност на седмичното разписание – до 20 точки;

- целесъобразност и оригинални подходи при тематичната програма – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните училища/центрове съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на съответното училище/център, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

Финансират се проекти на училища/центрове, чиито дейности са насочени към осигуряване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от начален и прогимназиален етап.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

6.1. Описание на дейностите

- провеждане в музеите и галериите на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование и първия гимназиален етап на средното образование;
- провеждане на виртуални турове и видеоуроци;
- провеждане на конкурс за най-добър урок в културната институция;
- посещение на театрални постановки (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;
- посещение на концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;
- срещи с актьори и музикални дейци по теми, свързани с конкретно учебно съдържание;
- дейности на „Музейно училище“ към Националния музей на образованието – град Габрово.

6.2. Ред за разглеждане, оценяване, класиране и финансиране на проектите

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата разработват проектни предложения за:

- провеждане в музеи или галерии на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, като избират от предложените теми и дейности на музеите и галериите;
- посещения на театрални постановки и/или концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

Всяко училище може да кандидатства само с един проект по модула – за начален, за прогимназиален или за първи гимназиален етап. Проектът може да предвижда само посещения на музеи, само посещения на галерии, само посещения на театрални постановки, само посещения на концерти, само срещи с актьори или музикални дейци или комбинация от тези дейности.

Разработените проектни предложения се предоставят в РУО, оценяват и класират от комисия, определена със заповед на началника. Проектните предложения трябва да са съобразени с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците (когато музеят не се намира в населеното място, в което е училището) и с действащите учебни програми.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – максимален брой 5 точки;

- аргументация на избора на теми и дейности в музея, галерията, на театрални постановки и концерти, както и на връзката им с процеса на обучение – максимален брой 5 точки;

- целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – максимален брой 5 точки;

- степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – максимален брой 5 точки.

Максималният брой точки е 20.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

До един месец след крайния срок за кандидатстване на училищата протоколът (по образец), с класирането на училищата от региона със съответните суми за финансиране, се изпращат в МОН в електронен вид на съответните координатори от МОН.

Комисията, определена от министъра на образованието и науката, обобщава предложенията от регионалните управления по образованието до един месец след срока за изпращане на протоколите от РУО и предоставя на министъра на образованието и науката за утвърждаване окончателен списък на училищата за финансиране по този модул на програмата. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган.

В едномесечен срок от одобряване на програмата от Министерски съвет на официалната страница на МОН се обявява конкурс за най-добър урок в културната институция.

В обявата се описват изискванията към разработването и представянето на уроците,

условията за участие, сроковете, реда на оценяване и класиране на уроците в музеи и галерии, както и тяхното популяризиране.

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката Националният музей на образованието – Габрово представя в Министерството на образованието и науката програма за дейности на Националния център „Музейно училище".

6.3. Изисквани документи

1. Придружително писмо от директора на училището.

2. Формуляр за кандидатстване (по образец на МОН), който съдържа:

- цели и очаквани резултати;

- участници - брой ученици, които ще бъдат обхванати в проектните дейности и екип за изпълнение на проекта в училището;

- кратко описание на мотивите за избор на музея/музеите, галерията/галериите, театралната постановка, концерта, както и темите и дейностите, които ще бъдат реализирани там;

- финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по този модул на националната програма.

6.4. Финансиране на училищните проекти

По този модул на програмата се финансират:

- входни билети за ученици и придружаващите ги учители за посещение на музей, галерия, театрална постановка, концерт;
- стойността на театралното или концертно изпълнение, реализирано в училище;
- такси за беседи, виртуални турове и видеоуроци в музей или галерия;
- материали, предложени от музеите и галериите за дейности по време на уроците (невключени във входните билети);
- пътуване с влак или автобус на учениците и придружаващите ги учители от училището до музея, галерията, театъра, концертната зала.

По този модул се финансират и одобрени проекти по национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда", модул „Културните институции като образователна среда" за учебната 2020/2021 година, за които не са предоставени средства.

При реализирането на дейностите по този модул се допуска прехвърляне на средства от перо в перо, но само ако в проекта са предвидени средства в това перо. Промените се одобряват от комисията в РУО, която информира ръководителя на проекта.

Бюджетът на модула е 500 000 лв., в това число – 10 000 лв. за Националния музей на образованието – Габрово.

Максимален размер на един училищен проект – 2500 лв.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

6.1. Описание на дейността

Дейност 1 „Училищните библиотеки като образователна среда” включва:

1. Закупуване на книги спрямо потребностите и интересите на учениците с цел създаване на библиотечен фонд, в училищата, в които няма такъв, и обогатяване с нова съвременна литература в училищата с изграден библиотечен фонд. Проучването на интересите и потребностите на учениците се извършва по определен от директора на училището ред.

2. Създаване на „кът за четене” и превръщането му в едно от най-желаните места в училище – неформална уютна читателска среда, която да предразполага учениците, както към изграждане на трайни навици за четене, така и към работа в екип за търсене, извличане и анализиране на информация от различни източници при проектни дейности.

Този кът може да се създаде както в училищната библиотеката, така и извън нея – на територията на училището, на места, позволяващи обособяването на такива пространства.

В създадения „кът за четене” може да се създаде възможност за позициониране на следното оборудване – конструктори, добавена виртуална реалност, игри, комплекти за експерименти и други, с цел осигуряване на визуализация в работата на учителите.

3. Организиране и провеждане на инициативи в създадения „кът за четене”/училищната библиотека с цел популяризирането им като място, в което се насърчава мисленето, въображението и творчеството като част от учебния процес – програма на теми и инициативи през учебната година. В провежданите инициативи може да вземат участие лектори, автори на произведения и други.

Дейност 2 „Обществените библиотеки като образователна среда” включва:

1. Провеждане на срещи между представители на обществени библиотеки и представители на училища за обсъждане, планиране и реализиране на инициативи през учебната година, в които да се включат училищата (включително по т. 2, т. 3 и т. 4 от Дейност 2). Целта на съвместните инициативи е да се създаде интерес и любов към книгата, да се формират навици за четене и умения за учене през целия живот, да се формира отношение към културата като цяло, да се придобият по-задълбочени познания в областта на литературното наследство и съвременната литература, природните (естествените) и точните науки. Инициативите, в които могат да се включат известни в

публичното пространство личности, следва да бъдат под формата на литературни четения, конкурси, „дни на ….” и други.

2. Провеждане в обществените библиотеки на задължителни учебни часове, избираеми учебни часове и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка.

3. Организиране на срещи между представител на обществената библиотека и учениците и техните учители от съответното училище с цел мотивирането им за ползите, които дава книгата за тяхното интелектуално, социално, културно и личностно развитие и привличането им за читатели/членове на обществената библиотека – за проявилите желание ученици ще се осигури абонамент за читателски карти, както и достъп до специализираните услуги, които предоставят обществените библиотеки, съгласно Закона за обществените библиотеки – предоставяне на писмена библиографска информация; предоставяне на ретроспективни библиографски издирвания; доставка на библиотечни документи от страната и чужбина; достъп до външни мрежови ресурси и бази данни; копиране на библиотечни документи; публикуване на издания.

4. Повишаване на квалификацията на библиотекарите в обществените и в училищните библиотеки, ангажирани с реализацията на културно-образователните инициативи, чрез организиране на съвместни тематични срещи на учители и библиотекари с цел обсъждане на възможности за обучение, консултации, неформално общуване.

<u>Забележка:</u> За целите на учебния процес и в зависимост от потребностите и интересите на учениците всяко училище може да провежда инициативи с една или повече обществени библиотеки – Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”, регионалните, общинските и читалищните библиотеки.

6.2. Принципи на финансиране

- Допустими разходи по Дейност 1 – закупуване на книги; оборудване за създаване на неформален уютен „кът за четене” – подходящи за целта маса, стол/фотьойл/диван, лампа за четене, постелка за под, стелаж, възнаграждения на външни лица – лектори, автори и други; оборудване – конструктори, добавена виртуална реалност, игри, комплекти за експерименти и други (компютърна техника, в случай че е необходима за работа с добавена виртуална реалност, конструктори и комплекти за експерименти).

- Допустими разходи по Дейност 2 – заплащане на предварително заявени и организирани инициативи – възнаграждения на външни лица – лектори, автори, както и свързаните с тях транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители с влак или автобус (организирането на транспорт, когато

обществената библиотека не се намира в населеното място, в което е училището, следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците); заплащане на читателски карти за ученици и техните учители, заявили желание за ползване на ресурси в обществена библиотека; заплащане, при необходимост, на такси за достъп до специализираните услуги.

Допустимо финансиране

- по Дейност 1:
  - Закупуване/обогатяване на библиотечен фонд – 1500 лв.;
  - Създаване на „кът за четене" – 2500 лв.;
  - Провеждане на инициативи в създадения кът за четене – 1000 лв.

При реализиране на икономии по някои от поддейностите (след осигуряване и заплащане на планираните продукти/услуги), наличният остатък може да се разходва за осигуряване на сходни допълнителни продукти/услуги по същата или друга поддейност. Информация за допълнителните продукти/услуги следва да се изпрати по електронен път до екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

- по Дейност 2: до 1000 лв. на един училищен проект.

По модула ще се изпълняват дейности по публичност и информиране със средства в размер до 1000 лв.

6.3. Етапи на финансиране

Еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс за дейността на класираните в низходящ ред училищни проекти спрямо критериите за оценка, посочени във формуляра за кандидатстване.

При реализирането на Дейност 1 по този модул се допуска прехвърляне на средства от перо в перо, но само ако в проекта са предвидени средства в това перо. Предложението за промени се изпраща по електронен път до екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, който информира ръководителя на проекта за взетото решение.

При неусвояване на предоставените средства до края на финансовата 2021 година, същите преминават като преходен остатък в следващата година, без да се променя целевия им характер и се разходват в срок до 30.06.2022 г.

6.4. Оценяване на проектите

Оценяването се извършва от екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – 10 точки;
- Степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – 20 точки;
- Кандидатстване по всички точки от Дейност 1 и Дейност 2 и целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – 20 точки;
- Аргументация за избора на книги, както и връзката им с потребностите на учениците за образователния процес – 20 точки;
- Разнообразие на планираните инициативи в създадения „кът за четене" и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на учениците – 15 точки;
- Разнообразие на планираните инициативи в обществени библиотеки и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на учениците – 15 точки.

Училищата се класират в низходящ ред, като максимален брой точки, който могат да получат за разработения проект, е 100 точки.

6.5. ***Процедура*** – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане и т.н.

Изисквани документи:

- Придружително писмо от директора на училището;
- Формуляр за кандидатстване по образец;
- Решение на Педагогическия съвет за кандидатстване на училището по модула.

Срок за подаване:

Документите се входират в деловодството на МОН в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което са уведомени директорите на училищата, чрез РУО, за кандидатстване по модула от националната програма.

Придружителното писмо се адресира до дирекция „Учебници и училищна документация".

Ред за разглеждане:

Екипът за управление на модула разглежда, оценява, класира проектите в срок до 60 дни след крайната дата за подаване на документите и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните училища.

Списъкът с класираните училища, одобрени за финансиране, се публикува на интернет страницата на МОН. Дейностите се провеждат от 15.09.2021 г. до 30.06.2022 г.

Отчитане:

Извършените дейности се отчитат до 15.07.2022 г. чрез попълване на формуляр по образец. С придружително писмо той се входира в деловодството на МОН до дирекция „Учебници и училищна документация”.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

6.1. Описание на дейностите

Всички площадки и оборудването за тях, трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

Дейност I: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в детските градини

При осигуряването на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по БДП е необходимо изпълнението на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:

а) Размер 11 м х 6 м;

б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).

2. Вътрешна (подвижна) площадка:

а) Размер 5м х 4,45 м;

3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки:

- 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
- 1 стоп палка;
- 12 сигнално-предпазни жилетки;
- 1 комплект от 10 бр. пътни знаци (с минимална височина 110 см);
- 10 конуса;
- 1 детски велосипед;
- 1 детска каска за велосипедист.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки.

Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди.

Дейност II: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в училищата

Всички площадки и оборудването за тях, трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:

а) Размер 11 м х 6 м;

б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).

2. Вътрешна (подвижна) площадка:

а) Размер 5 м х 4,45 м;

3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки:

- 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
- 1 стоп палка;
- 12 сигнално-предпазни жилетки;
- 1 комплект от 10 броя пътни знаци (с минимална височина 110 см);
- 10 конуса;
- 2 броя симулационни очила;
- 2 табла за обучение по БДП;
- 1 велосипед;
- 1 каска за велосипедист;
- 1 програмируем учебен робот.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки.

Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди.

6.2. Допустимо максимално финансиране

Дейност I: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в детските градини общо до 2500 лв. с ДДС за една детска градина (независимо от броя на филиалите се осигурява само една външна и една вътрешна площадка (подвижна зона). Средствата са разпределени както следва:

1. Външна площадка (разчертаване и боядисване) – до 1100 лв. с вкл. ДДС;
2. Вътрешна (подвижна) площадка – до 500 лв. с вкл. ДДС;
3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки - до 900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по модула се осигуряват до 80% от посочените по-горе стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%).

Дейност II: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в училищата общо до 3500 лв. с ДДС за едно училище, разпределени както следва:

1. Външна площадка (разчертаване и боядисване) – до 1100 лв. с вкл. ДДС;
2. Вътрешна (подвижна) площадка – до 500 лв. с вкл. ДДС;
3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки – до 1900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по модула се осигуряват до 80% от посочените по-горе стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%).

Разпределението на средствата по модула ще се извърши както следва:

1. За детски градини - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо съотношението между броя на детските градини в дадената област и общия брой детски градини в цялата страна;

2. За училища - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо съотношението между броя на училищата в дадената област и общия брой училища в цялата страна.

Финансовите средства се предоставят на бенефициентите и се използват за закупуване на подвижни площадки с включено оборудване към тях, съгласно утвърдените минимални изисквания, както и за обособяване и разчертаване на външна площадка.

6.3. Критерии за класиране на дейностите по проектните предложения

Класирането се извършва по критерия „Брой деца“ – институциите се подреждат по области в низходящ ред според броя на децата и учениците, които се обучават в тях. След подредбата по този критерий се финансират проектните предложения до изчерпване на определените средства за съответната област.

6.4. Процедура

В 21-дневен срок от изпращането на уведомително писмо за стартиране изпълнението на програмата, бенефициентите подават заявки в съответното РУО по образец, утвърден от МОН.

В 15-дневен срок, след изтичане срока за получаване на постъпилите заявки, РУО класира предложенията от институциите, обобщава ги и ги представя в МОН. Класирането се извършва съгласно зададените критерии.

В **21**-дневен срок от изтичане срока за подаване на обобщените и класирани от РУО предложения в МОН, комисия, назначена от министъра на образованието и науката, ги разглежда и определя окончателното класиране на одобрените бенефициенти в

съответствие с критериите, определени в модула. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на предложенията, които ще бъдат включени в модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ за 2021 година.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

- Брой училища с изградени кабинети и/или лаборатории за профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование – 30.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците”

- Брой ученици, обхванати в групите, заниманията на които са подпомогнати по модула – 4000.
- Брой училища/центрове, в които са оборудвани стаи за организирани занимания на групите по модула – 80.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

- Брой ученици от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, с които са проведени задължителни, избираеми и факултативни учебни часове в музеите и галериите, както и посещения на театрални постановки и концерти през учебната 2021/2022 година – 7000.
- Брой училища, чиито ученици са включени в дейности по модула – 200.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

- Създаден и/или обогатен училищен библиотечен фонд в 50 училища.

- Създаден „кът за четене” в неформална уютна читателска среда в 50 училища.
- Осигурени читателски карти за 2000 ученици и техните учители за ползване на ресурси в обществената библиотека.
- Проведени 250 инициативи в училищни библиотеки.
- Проведени 200 инициативи в обществени библиотеки.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Показатели за изпълнение на програмата

Съотношение между одобрени предложения и осъществени предложения

Индикативни параметри

- брой осигурени площадки за обучение по БДП в детските градини – 90;
- брой осигурени площадки за обучение по БДП в училищата – 187.

8. МОНИТОРИНГ И ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Мониторингът по реализацията на модулите на програмата се осъществява, както следва:

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

При реализацията на модула се осъществява мониторинг, който включва проверки, анализи, изготвяне на отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата, осъществен от МОН и регионалните управления на образованието.

До 31.03.2022 г. училищата представят в МОН отчет за изпълнение на проектните дейности.

До 15.04.2022 г. на интернет страницата на МОН се публикува отчет за изпълнението на дейностите по този модул на националната програма.

Средствата за мониторинг по модула са в размер до 3000 лв. и са част от бюджета на модула.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение”

Мониторингът се осъществява чрез проверки, които се извършват от комисия със заповед на министъра на образованието и науката на място в училищата/центровете, получили финансиране. Мониторингът включва проверка на:

- проектната документация на съответното училище/център;

- разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектното предложение и реално закупените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи;
- съответствие между заявените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи и наличните в училището и в помещението за целодневното обучение.

Предоставените финансови средства трябва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2021 година.

Всички закупени по проекта материали, книги, игри и обзавеждане следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по националната програма.

Средствата за мониторинг са в размер до 10 000 лв.

Сред приключване на оценяването и класирането на постъпилите проектни предложения от училищата/центровете се извършва анализ на предложените за финансиране училища. Въз основа на този анализ се определя точният размер на необходимите средства за мониторинг, без да се превишава бюджетът на модула.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката. Средствата за мониторинга са за сметка на програмата.

Отчетите по модулите на програмата се публикуват на електронната страница на Министерството на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната, мониторингът може да се извърши и в електронна среда от разстояние.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

Финално отчитане

Информация (по образец на МОН) за изпълнение на дейностите по този модул на програмата и за изразходваните средства се изготвя от всяко училище до 30.07.2022 г., обобщава се от РУО и в срок до 30.08.2022 г. се изпраща в МОН.

По време на изпълнението на дейностите по този модул се допускат промени в графика на провеждането им по обективни причини, но не се допускат промени в целите, темите и мястото на провеждане на дейностите.

Контрол по изпълнението на дейностите по проекта, включително и отразяването на проведените часове в музеи и галерии в училищната документация, се осъществява от директора на училището.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

Мониторингът се извършва от екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, и включва посещение на място в училищата, получили финансиране, за установяване на съответствието между заявеното по модула и наличното в училище.

Средствата за мониторинг са в размер до 5000 лв. от бюджета на програмата.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

При реализацията на модула се осъществяват проверки, анализи, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата, като се осъществяват и дейности по информация и публичност за популяризиране на резултатите.

По модула ще се изпълняват дейности по информиране и публичност със средства в размер до 1000 лв. в рамките на одобрения бюджет на модула.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности с еднакво предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.